

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

po rozpoznaniu 16 marca 2023 r. na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych o wyłączenie ławnika Sądu Najwyższego Kazimierza Tomaszka od udziału w rozpoznaniu odwołania Ministra Sprawiedliwości z 14 stycznia 2022 r. oraz odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z 16 stycznia 2022 r. od wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu z 5 listopada 2021 r., sygn. akt ASD 2/21, w sprawie sędzi Sądu Apelacyjnego w P. - M.G., sygn. akt II ZOW 34/22,

postanowił:

na podstawie art. 10 i art. 61 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w zw. z art. 42 § 2 k.p.k. w zw. z art. 44 k.p.k. *a contrario* nie uwzględnić wniosku o wyłączenie ławnika Sądu Najwyższego Kazimierza Tomaszka od rozpoznania sprawy o sygn. akt II ZOW 34/22.

UZASADNIENIE

W toku rozprawy, 26 stycznia 2023 r., w sprawie o sygn. akt II ZOW 34/22, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, na podstawie art. 128 ustawy o ustroju sądów powszechnych w zw. z art. 41 § 2 k.p.k., złożył do protokołu wnioszek o wyłączenie od rozpoznania sprawy ławnika Sądu Najwyższego Kazimierza Tomaszka, z uwagi na to, że kadencja tego ławnika minęła 31 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie jest zasadny.

Okoliczności podniesione przez wnioskodawcę we wniosku o wyłączenie ławnika Sądu Najwyższego Kazimierza Tomaszka wskazują na przesłankę upływu kadencji, na jaką ławnik został wybrany.

Zgodnie z treścią art. 61 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym (dalej: „ustawa”) „kadencja ławników Sądu Najwyższego trwa 4 lata kalendarzowe następujące po roku, w którym dokonano wyborów. Funkcja ławnika Sądu Najwyższego wybranego w trakcie kadencji wygasa z upływem kadencji ogółu ławników Sądu Najwyższego”. Natomiast zgodnie z art. 61 § 4 ustawy „po upływie kadencji ławnik Sądu Najwyższego może brać udział jedynie w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, do czasu jej zakończenia”.

Art. 165 § 2 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych stanowi podobnie, że po upływie kadencji ławnik może brać udział jedynie w rozpoznawaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, do czasu jej zakończenia.

Na gruncie procedury karnej, ławnik ma obowiązek oraz uprawnienie, po zakończeniu kadencji do udziału jedynie w rozpoznaniu sprawy już rozpoczętej z jego udziałem.

W doktrynie wskazuje się, że ławnik ma obowiązek udziału (i zarazem uprawnienie) w rozpoznawaniu spraw rozpoczętych wcześniej z jego udziałem (G. Ott [w:] Prawo o ustroju sądów powszechnych. Komentarz, red. A. Górski, Warszawa 2013, art. 165, J. Gudowski, T. Ereciński, J. Iwulski [w:] J. Gudowski, T. Ereciński, J. Iwulski, Komentarz do ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych [w:] Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2009, art. 165, teza nr 2). Brak pogłębionych rozważań w doktrynie pośrednio potwierdza najbardziej intuicyjne określenie zakresu znaczeniowego wyrażenia „rozpoczęcie sprawy z udziałem ławnika przed zakończeniem jego kadencji” jako wiążące ten fakt z momentem jego wyznaczenia w wyniku określonej procedury, co znajduje potwierdzenie w zarządzeniu o wyznaczeniu składu orzekającego.

Wykładni art. 61 § 4 ustawy nie można zawężyć tylko do rozpoczęcia przewodu sądowego w sprawie karnej, gdyż przepis ten obejmuje łącznie (wspólnie)

szerszy krąg ławników Sądu Najwyższego, czyli również tych, którzy nie orzekają w sprawach karnych, zatem wykładnia przepisu powinna być jednakowa i jednolita dla wszystkich ławników.

Wyznaczenie ławnika do rozpoznania sprawy przed datą wygaśnięcia kadencji, uzasadnia stwierdzenie, że sprawa została już rozpoczęta z jego udziałem, zatem okoliczność upływu kadencji, na którą powołuje się wnioskodawca, nie może mieć wpływu na możliwość orzekania ławnika Kazimierza Tomaszka w sprawie.

Wartościowe i zgodne w tym względzie są również analiza Biura Studiów i Analiz SN z 9 września 2022 r. oraz opinia Biura Studiów i Analiz SN z 6 grudnia 2022 r.

Ławnik Kazimierz Tomaszek został wyznaczony zarządzeniem z 18 października 2022 r. do orzekania w sprawie o sygn. akt II ZOW 34/22. Zarządzenie to zostało wydane przed dniem wygaśnięcia kadencji ławnika. Może zatem brać udział w rozpoznaniu sprawy rozpoczętej wcześniej z jego udziałem, czyli przed upływem kadencji ławników Sądu Najwyższego.

Z tych względów orzeczono jak w postanowieniu.